

Anbefalt plan

Bachelor i økonomi og administrasjon - spesialisering regnskapsfører (BØA-RF)

Vedtatt av *UHR-Økonomi og administrasjon* (UHR-ØA) 22.06.2023 og erstatter tidligere plan fra 11.9.2019.

1) INNLEDNING

Utdanningskravet til å bli statsautorisert regnskapsfører er regulert i regnskapsførerloven (LOV-2022-12-16-90) og regnskapsførerforskriften (FOR-2022-12-16-2270).

Regnskapsførerforskriften §1 sier at utdanningen «skal oppfylle anbefalt plan for regnskapsførerutdanning fastsatt av UHR-Økonomi og administrasjon».

Formålet med denne planen (heretter: BØA-RF) er følgelig å angi innhold i utdanningskravet til å bli statsautorisert regnskapsfører i samsvar med regnskapsførerlov og –forskrift.

Regnskapsførerloven § 3-1 annet ledd angir «minst 60 studiepoeng innenfor emner som underbygger yrkesutøvelsen som regnskapsfører.». BØA-RF gir innhold til dette kravet.

BØA-RF beskriver *spesialisering regnskapsfører*. Spesialiseringen bygger på *Minimumskrav for Bachelor i økonomi og administrasjon (BØA)*, vedtatt av UHR-ØA november 2018 (heretter kalt BØA-plan (2018)), og BØA-RF forutsetter at minimumskravene i BØA-plan (2018) er oppfylt med de presiseringer som følger av BØA-RF.

BØA-RF erstatter tidligere plan vedtatt av UHR-ØA 11.9.2019. Gammel og ny anbefalt plan for spesialisering regnskapsfører (BØA-RF) vil en periode være ansett som å oppfylle utdanningskravet til statsautorisert regnskapsfører.¹ Kandidater som tas opp på bachelorstudiet høsten 2024 eller fullfører utdanningen etter 2030 må følge ny plan.²

2) BEKREFTELSE AV UTDANNINGEN

Det er den enkelte institusjon som bestemmer aktuelle krav for utstedelse av vitnemål.

Når spesialiseringsemnene i BØA-RF er oppnådd som del av en bachelor- eller mastergrad, bør vitnemålet angi at kandidaten oppfyller utdanningskravene til å bli statsautorisert regnskapsfører.

For kandidater som oppfyller kravene i BØA-RF ved å ta spesialiseringsemner etter at kandidaten har vitnemål i en bachelorgrad, utsteder utdanningsinstitusjoner³ som tilbyr BØA-RF en bekreftelse

¹ Se Finanstilsynets nettsider for omtale av utdanningskrav

² Fristen i 2030 gjelder fullført utdanning og er uten betydning for tidspunkt for søknad om regnskapsførergodkjenning til Finanstilsynet. Se tilsynets nettsider.

³ Det oppfordres til at institusjonen der studenten avlegger siste eksamen i spesialiseringsemnene utsteder bekreftelse.

på at både minimumskravet etter BØA-planen og spesialiseringsemnene etter BØA-RF⁴ i utdanningskravene til å bli statsautorisert regnskapsfører er oppfylt. Det skal fremgå dato for siste eksamen når utdanningskravet ble oppfylt. Bekreftelsen bør inkludere opplisting av emner som oppfyller kravene til spesialiseringen (60 stp) med angivelse av hvilke eksamener som dekker minimumskravene til spesialiseringsemnene i finansregnskap/bokføring (15 stp), skatte- og avgiftsrett (15 stp), foretaksrett (7,5 stp) og regnskapsføring (7,5 stp). Bekreftelsen skal dateres og undertegnes av faglig leder/programansvarlig for utdanningen.

3) GENERELLE KRAV TIL UTDANNINGEN

Regnskapsførerloven § 3-1 første ledd angir krav til grad som «bachelorgrad i økonomi og administrasjon eller regnskap og revisjon, eller en mastergrad i økonomi og administrasjon, regnskap og revisjon eller en annen lignende mastergrad.».

Norske revisorutdanninger (revisorloven § 3-2 første til tredje ledd) oppfyller utdanningskravet til statsautorisert regnskapsfører uavhengig av innholdet i BØA-RF (jf. regnskapsførerloven § 3-1 tredje ledd).

For andre grader enn revisorutdanninger må utdanningen oppfylle følgende to krav:

- Minimumskrav for Bachelor i økonomi og administrasjon (BØA).
- Kravene til spesialiseringsemnene i BØA-RF.

Minimumskrav for BØA

Minimumskravene for BØA følger av BØA-planen (2018) og utgjør 102,5 stp som følger:

Bedriftsøkonomiske fag	30 stp
Administrative fag	30 stp
Samfunnsøkonomiske fag	15 stp
Metodefag	20 stp
Etikk, samfunnsansvar og bærekraft	7,5 stp

Minimumskravene i BØA-planen (2018) kan oppfylles i en bachelorgrad og/eller en mastergrad. Det er innholdet i graden som er avgjørende og ikke gradens navn. Dersom kravene ikke er oppfylt i en bachelor- eller mastergrad, kan kandidaten fylle på manglende studiepoeng utenfor graden. Det er uansett et krav at kandidaten i sin utdanning har oppnådd en bachelor- og/eller mastergrad.⁵

Når det skal utstedes bekreftelser bør det legges til grunn at BØA-plan (2018) åpner for en helhetlig vurdering av om minimumskravene er oppfylt: «... internasjonale bachelorprogram er ikke alltid sammenlignbare med norske program når det gjelder struktur og studiepoengs belastning. Det må derfor være rom for en noe skjønnsmessig vurdering der fokuset må være om kandidatens samlede læringsutbytte tilfredsstillende læringsutbyttet på programnivå for bachelordelen av siviløkonomutdanningen.»⁶ Den samme vurdering bør legges til grunn ved vurdering om internasjonale grader oppfyller kravene til regnskapsfører.

Krav til spesialiseringsemne

Kravene til spesialiseringsemne som er utdypet i denne BØA-RF, kan dekkes enten som del av eller som tillegg til en bachelor- og/eller en mastergrad, men de kan ikke inngå som del av

⁴ Det bør angis om bekreftelsen følger ny eller gammel plan. Se overgang i punkt 1.

⁵ Regnskapsførerloven § 3-1 referer til bachelorgrad i økonomi og administrasjon eller regnskap og revisjon. Tolkningen bør være at det ikke er navnet på graden som er avgjørende, men innholdet. Det legges også til grunn at deler av minimumskravene kan oppfylles utenfor en grad.

⁶ BØA-planen (2018): «Som veiledning til opptakskontorene anbefales følgende minimumskrav til antall kurs: Bedriftsøkonomiske fag, minimum fire kurs; administrative fag, minimum fire kurs; samfunnsøkonomiske fag, minimum to kurs; metodefag, minimum to kurs og etikk, samfunnsansvar og bærekraft, minimum ett kurs.»

minimumskravene for BØA.

Studenter med utdanning fra utlandet må ta spesialiseringsemnene innen finansregnskap og bokføring, skatte- og avgiftsrett, foretaksrett og regnskapsføring etter norsk lovgivning i henhold til denne planen.

Utdanningsinstitusjonene må vurdere om eldre utdanninger tilfredsstillende læringsutbyttene i BØA-RF. Det bør legges vekt på om fagområder der det skjer store endringer er tilfredsstillende dekket.

4) INNHOLD (60 stp)

BØA (2018) angir læringsutbytter for graden på programnivå. BØA-RF utmynter og konkretiserer de generelle læringsutbyttene på faglige temaer som underbygger yrkesutøvelsen som regnskapsfører.

Spesialiseringsemner skal ligge innenfor finansregnskap og bokføring, skatte- og avgiftsrett, foretaksrett, regnskapsførerregelverket, regnskapsorganisering og forretningsforståelse eller nært beslektede emner som underbygger yrkesutøvelsen som regnskapsfører. Spesialiseringen skal dekke følgende hovedkategorier, jf. Regnskapsførerforskriften § 1, annet ledd:

• Finansregnskap og bokføring	minimum 15 stp
• Skatte- og avgiftsrett	minimum 15 stp
• Foretaksrett	minimum 7,5 stp
• Regnskapsføring	minimum 7,5 stp
• Andre spesialiseringsemner	- se 4e

Under hver hovedkategori er det spesifisert undertemaer. Utdanningsinstitusjonene står fritt til å fordele undertema på ulike emner/kurs bare læringsutbyttene totalt sett oppfylles. Hele eller deler av et læringsutbytte kan bli oppfylt ved emner/kurs tidligere i bachelorgraden enn i spesialiseringen. Det er vesentlig at en slik gjennomføring «underbygger yrkesutøvelsen som regnskapsfører», og at fordypningstemaene ikke er inkludert i minimumskravene til BØA-plan (2018) på 102,5 stp.

4a) Finansregnskap og bokføring (minimum 15 stp)

Emnene skal som et minimum inneholde to temaer hvor læringsutbyttet er angitt nedenfor:

Bokføring gir basis og fordypning i bokføringsregelverket og praktiseringen av disse og ulike problemstillinger knyttet til merverdiavgifter.

Læringsutbytte

Studenten:

- har inngående kunnskap om de grunnleggende bokføringsprinsippene og sentrale deler av god bokføringsskikk
- kan bokføre og kvalitetssikre transaksjoner og andre hendelser i regnskapet, herunder analyse av de regnskapsmessige konsekvensene av ulik MVA-behandling
- kan utarbeide og kvalitetssikre ekstern regnskapsrapportering ved bruk av avstemminger og andre analyseteknikker

Finansregnskap gir fordypning i de mest sentrale utfordringer med innregning, måling og presentasjon av årsregnskap i samsvar med god regnskapsskikk og gir basis for å reflektere over sentrale deler av det teoretiske fundament for finansregnskapet.

Læringsutbytte

Studenten:

- har inngående kunnskap om de grunnleggende regnskapsprinsipper og god regnskapsskikk
- har inngående kunnskap om innregning og måling av de viktigste regnskapspostene
- har inngående kunnskap om regnskapsregler for små foretak, herunder noter
- kjenner til øvrig regelverk for noter og årsberetning, herunder bærekraftsrapportering
- kjenner til de mest sentrale forskjellene mellom regnskaps- og skatteregler
- kan avslutte et årsregnskap, inklusiv skatteposter og resultatdisponering, for AS.
- kan forklare behovet for konsernregnskap og prinsippene for eliminering av konserninterne poster og kan utarbeide et enkelt konsernregnskap (inklusiv skatt og minoriteter)
- har kunnskap om og kan reflektere over brukergruppens informasjonsbehov og behov for regnskapsregulering
- har kunnskap om resultat- og balanseorientering
- kjenner til IFRS og forenklet IFRS og kan anvende utvalgte IFRS-regnskapsstandarder eksemplifisert med regulering for driftsmidler
- kjenner til forskjellen mellom bedriftsøkonomisk teori og finansregnskap (gjeldende regnskapsregulering) og kan analysere kontantstrømmer.

4b) Skatte- og avgiftsrett (minimum 15 stp)

Emnene skal som et minimum inneholde to temaer hvor læringsutbyttet er angitt nedenfor:

Skatterett gir oversikt over skattesystemet og fordypning i de mest sentrale delene av beskatning av næringsvirksomhet.

Læringsutbytte

Studenten:

- har kunnskap om skattesystemet og kjenner til skatterapportering og skattebetaling, herunder sentrale regler for tilsidesettelse og tilleggsatt
- kjenner til hovedreglene om inntekts- og formuesbeskatning for personer
- kjenner til skattemessig behandling for eiendeler mottatt som gave eller arv
- har kunnskap om skattereglene knyttet til næringsvirksomhet og selskaper
- har kunnskap om hvilke transaksjoner og hendelser vedrørende eierskap og egenkapital som kan medføre beskatning
- har kunnskap om skattemessige virkninger av omdanning, opphør av virksomhet og likvidasjon av selskap
- kjenner til skatteplanlegging og kan foreta etiske refleksjoner rundt slik planlegging
- kan avgjøre hva som er skattepliktige inntekter, fradragberettigede kostnader samt foreta korrekt tidfesting av postene for beregning av alminnelig inntekt i næring (EPF, AS, ANS).
- kan beregne skattekostnad, betalbar skatt og behandling av midlertidige forskjeller for aksjeselskaper
- kan fastsette grunnlag for beskatning av aksjonærer (aksjonærmodellen og Fritaksmetoden), og innehaver av enkeltpersonforetak (foretaksmodellen), herunder kjenner til beskatning av deltakere i ansvarlige selskap (deltakermodellen)
- har kunnskap om regler for lønnsinnberetning og beregning av arbeidsgiveravgift

Merverdiavgift gir oversikt over merverdiavgiftssystemet

Læringsutbytte

Studenten:

- har kunnskap om systemet for merverdiavgift knyttet til næringsvirksomhet, herunder

- registrering og rapportering
- kjenner til reglene for uttak
- kjenner til reglene om justering
- kan vurdere en virksomhets merverdiavgiftsmessige forhold
- kan merverdiavgiftsmessig behandle alminnelige transaksjoner, herunder innenfor/utenfor loven, innførsel/utførsel og ulike MVA-satser.

4c) Foretaksrett (minimum 7,5 stp)

Emnet skal gi studenten innføring i juridisk metode og utvalgte generelle privatrettslige emner og problemstillinger. Emnet skal gi studenten innsikt i en del temaer som det må kunne forventes at en regnskapsfører har en grunnleggende kompetanse om og som er særlig viktige for oppdragsgivers virksomhet.

Læringsutbytte

Studenten:

- har kunnskap om rettskildelære og juridisk metode
- har kunnskap om kontraktens betydning og funksjon
- har inngående kunnskap om sentrale bestemmelser knyttet til AS og EPF og kjennskap til ANS
- kjenner til sentrale bestemmelser innen arbeidsrett
- kjenner til vilkår for enkeltforfølgning, åpning av konkurs, samt konkursprosessen og omstøtelse
- kan drøfte praktiske problemstillinger i tilknytning til sentrale regler om
 - avtaleinngåelse, avtaletolkning og ugyldighet
 - etablering av økonomisk virksomhet og representasjon i selskapsforhold
 - etablering, sikring, inndrivelse og bortfall av pengekrav
 - økonomisk kriminalitet

4d) Regnskapsføring (regnskapsførerregelverket, regnskapsorganisering og forretningsforståelse) (minimum 7,5 stp)

Emnene skal gi studenten innsikt i forhold som er nødvendig for en regnskapsfører å kunne føre regnskapet forsvarlig og anvende profesjonsstandardene.

Emnene skal som et minimum inneholde tre temaer hvor læringsutbyttet er angitt nedenfor:

Regnskapsførerregelverket gir innsikt i regnskapsførers rolle og god regnskapsføringsskikk, risikostyringsforskriften, hvitvaskingsloven og personvernregler.

Læringsutbytte

Studenten

- har kunnskap om de regler som regulerer rettigheter og plikter for statsautoriserte regnskapsførere, herunder profesjonsansvar og etiske retningslinjer⁷
- har kunnskap om regnskapsførerregelverket, det vil si regnskapsførerloven med forskrifter, god regnskapsføringsskikk og hvitvaskingsregelverket
- kjenner til krav til regnskapsselskapets rutiner i henhold til risikostyringsforskriften og personvernregler
- kan drøfte og kommunisere praktiske problemstillinger i tilknytning til oppdragsgivers operasjonalisering av regnskapsrutiner, dokumentasjon, overholdelse av plikter og vurdering av risiko og vesentlighet

⁷ Regnskap Norge *Eiisk Regelverk for Regnskapsførere* vedtatt 2012 kan ansees som generelle.
side 5

Regnskapsorganisering gir innsikt i foretaksstyring, organisering og intern kontroll

Læringsutbytte

Studenten

- kjenner til styrets, daglig leder og revisors rolle og ansvar knyttet til en virksomhet
- har kunnskap om de mest sentrale virksomhetsrutinene
- kjenner til generelle kontroller og kan reflektere over organisasjonsmessige relasjoner i tilknytning til intern kontroll, herunder tiltak for å sikre effektiv intern kontroll
- kjenner krav til sikkerhet og kontroller i IT-systemer
- kan foreta analyser av rutiner og intern kontroll i henhold til COSO/COSO2 eller tilsvarende og kan forslå forbedringstiltak, herunder etterlevelse av regelverk og eksterne krav for virksomheten.
- har kunnskap til å forstå risiko og risikobasert tilnærming, både i kunders og egen virksomhet, herunder gjennomføring av risikoanalyser og risikostyring
- kan vurdere hensiktsmessig organisering av datafangst og regnskapsfunksjon slik at ønsket kvalitet og effektivitet sikres gjennom gode rutiner og internkontroll
- kjenner til revisors rolle og oppgaver og kan drøfte ulike roller som revisor, rådgivere, kontrollere og regnskapsfører

Forretningsforståelse gir oversikt i et regnskapsførerperspektiv over ulike typer av næringsvirksomhet.

Læringsutbytte

Studenten:

- kjenner til forretningsmodeller, herunder hvilke typer avtaler som kan påvirke ulike forretningsmodeller
- har kunnskap om forretningsforståelse for utvalgte bransjer, herunder vesentlige inntjeningsmodeller og kan se sammenhengen mot analyse av regnskaper (regnskapsforståelse)
- kan vurdere sentrale virksomhetsrutiner mv. som er nødvendige for å ha kontroll på økonomien i et foretak
- kan analysere ulike bransjer og virksomhetstyper sin innvirkning på styring og kontroll
- kjenner til kjennetegnene ved ulike sektorer - privat, offentlig og frivillig sektor

4e) Andre spesialiseringsemner (resterende stp opp til 60 stp)

Andre spesialiseringsemner skal ligge innenfor finansregnskap og bokføring, skatte- og avgiftsrett, foretaksrett, regnskapsførerregelverket, regnskapsorganisering og forretningsforståelse eller nært beslektede emner som underbygger yrkesutøvelsen som regnskapsfører.

Eksempler på andre emner som kan dekkes:

- Verdssettelse
- Regnskapsanalyse
- Kommunalt og statlig regnskap
- Praktisk anvendelse av regnskapsinformasjon (økonomistyring)
- Digitale forretningsprosesser og økonomifaglige systemer (IKT)
- Innovasjon og forretningsutvikling
- Bærekraftsrapportering
- Lønn og personal (HR)

